

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.**

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 4 t'Ottubru 2023

Rikors Numru: 220/2023 MLF

**Fl-Atti tal-Mandat ta' Sekwestru
Numru: 1297/2009 fl-ismijiet:**

JB Stores 2 Ltd

vs

Antoine Paul Farrugia

Il-Qorti,

1. Rat ir-rikors ta' Antoine Paul Farrugia fit-termini tal-Artikolu 281(1) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta fejn espona:

Illi fis-17 ta' Mejju 2023 ir-rikorrenti ipprezenta talba ghall-hrug ta' kontro-mandat (nr. 1152/23) kontra JB Stores 2 Limited u dan stante li s-sentenza fl-ismijiet premissi, deciza fis-17 ta' Settembru 2008 b'avviz nru 280/2008MK ma gietx ezegwita fit-termini perentorji skond l-Artikolu 258(b) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi tenendo kont li s-socjeta JB Stores 2 Ltd giet notifikata, hija xorta wahda ma wegbitx skond digriet tal-Qorti moghti fit-18 ta' Mejju 2023.

Illi l-esponent mexxa t-talba originali tieghu fuq dak li jippreddisponi l-Artikolu 258(b) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, liem Artiklu jghid

“Wara l-ghelug ta' ghaxar snin minn dak in-nhar li fih skond il-ligi it-titolu eżekuttiv imsemmi fil-paragrafi (a) (c) u (d) tal-Artikolu 253, rigward sentenzi u digriet tal-Qorti Inferjuri jew tat-Tribunal tat-Talbiet Zghar seta' gie esegwit l-esekuzzjoni tista ssir biss wara talba maghmula b'rikors quddiem il-Qorti kompetenti. Ir-rikorrent ghandu wkoll jikkonferma bil-gurament ix-xorta tad-dejn jew tat-talba li jkun qed ifittex l-esekuzzjoni taghha, u li d-dejn jew parti minnu jkun ghadu dovut”

Illi indubjament u b'mod skjaccanti ghandu jirrizulta li wara t-trapass tal-perjodu perentorju su indikat, ma jistax ikollok aktar mandati eżekuttivi u per konsegwenza il-mandat mertu ta' dan ir-rikors m'ghandux jibqa' in vigore ghaliex is-sentenza li fuqha huwa bbazat m'ghadhiex eżekuttiva.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab lil din il-Qorti joghghobha thassar, tirrevoka u tikkancella l-mandat fl-ismijiet premissi.

2. Rat li s-socjeta intimata ghalkemm debitament notifikata ma dehrinx fis-seduta u lanqas prezentat risposta.
3. Rat l-atti kollha ta' din il-procedura, kif ukoll l-atti tal-mandat ta' sekwestru eżekuttiv numru 1297/09 fl-ismijiet premissi, u tal-kontro-mandat numru 1152/2023 fl-ismijiet premissi.
4. Semghet it-trattazzjoni orali tar-rikorrent.
5. Rat illi waqt it-trattazzjoni orali fis-seduta tat-2 t'Ottubru 2023 il-Qorti issollevat ex officio l-kwistjoni tar-res judicata in vista li diga hemm degriet fuq meritu identiku deciz minn din il-Qorti kif diversament preseduta tal-1 ta' Gunju 2023.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

6. Kif qal ir-rikorrent stess fir-rikors promotur tieghu u kif jirrizulta mill-atti tal-kontromandat numru 1152/2023 fl-ismijiet premessi, fis-17 ta' Mejju 2023, ir-rikorrent kien ghamel talba lil din il-Qorti, diversament preseduta, sabiex *“tordna l-hrug tal-opportun kontramandat stante li moghtija mit-Tribunal ghat-Talbiet Zghar, avviz nru. 280/2008MK [sic] ma gietx ezegwita fit-termini tal-Artikolu 258(b) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.”* Din it-talba hija fis-sostanza identika ghat-talba li qed issir fir-rikors odjern, pero din it-talba saret fuq formula tal-kontro-mandat specifikata fi Skeda B tal-Kodici ta' Procedura Civili, kif previst fl-Artikolu 1007 tal-istess Kodici.
7. B'digriet tal-1 ta' Gunju 2023, din il-Qorti diversament preseduta, cahdet it-talba tar-rikorrent.
8. Ir-rikorrent qed jaghmel l-istess talba fis-sustanza f'dan ir-rikors intavolat ai termini tal-Artikolu 281 tal-Kodici ta' Procedura Civili. In vista li l-istess kwistjoni identika bejn l-istess partijiet diga giet deciza bid-digriet tal-1 ta' Gunju 2023, din il-Qorti issollevat *ex officio* l-eccezzjoni tal-gudikat.
9. Kif inhuwa risaput, il-Qorti tista' tissolleva eccezzjoni *ex officio* biss jekk kemm-il darba tali eccezzjoni hija wahda ta' ordni pubbliku, u konsegwentement ma tistax taqa' taht ir-regola li l-parametri tal-azzjoni – hekk kif posti mill-azzjoni u mill-eccezzjoni – huma mhollijin ghall-partijiet u l-Qorti ma tistax tindahal fihom.
10. Din il-Qorti, kif preseduta, hija konxja illi l-kwistjoni jekk l-eccezzjoni tal-gudikat hix wahda ta' ordni pubbliku jew le, hija kwistjoni ferm dibattuta u m'hemmx qbil fuqha la fil-gurisprudenza Maltija, u lanqas fid-dottrina u fil-gurisprudenza estera. Pero, din il-Qorti taqbel mal-insenjament fir-rigward tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili¹ fis-sentenza **Michelangelo Camilleri vs Victoria Azzopardi** deciza 16 ta' Gunju 2020, minkejja li din is-sentenza ghadha tinsab pendent quddiem il-Qorti tal-Appell. F'din is-sentenza, il-Prim'Awla tal-Qorti Civili ghamlet studju tad-dottrina u l-gurisprudenza estera, kif ukoll tal-gurisprudenza Maltija fir-rigward, u ikkonkludiet hekk:

¹ Per Imhallel Grazio Mercieca.

“Jidher għalhekk li l-Qrati tagħna addottaw il-kitba ta’ Mattirolu b’din l-isfumatura partikolari: filwaqt li Mattirolu jibbaża l-obbligu tal-Qorti li tiddeklina milli tiddeċiedi mill-ġdid appena ssir taf mill-atti li hemm sentenza oħra li għaddiet in ġudikat fuq l-istess kwistjoni u bejn l-istess partijiet fuq raġuni ta’ ordni pubbliku, il-Qrati tagħna jibbażawha fuq il-preżunta nuqqas ta’ rinunzja tal-partijiet jew ta’ xi parti għall-effetti tal-ewwel sentenza. Skont il-Qrati tagħna, għalkemm il-ġudikat huwa ta’ ordni pubbliku, l-eċċezzjoni għalih mhix, u allura tista’ tigi rrinunzjata mill-partijiet u l-Qorti ma tistax tippronunzjaha ex officio;

Illi din il-Qorti tista’ tiddeklina milli tesprimi l-fehma tagħha dwar jekk l-eċċezzjoni tistax titqanqal ex officio jew le, taddotta l-fehma li għaladarba f’dawn l-atti hemm ġudikat preċedenti msemmi fil-proċess, allura trid tiegħu kont tal-ġudikat preċedenti, u tiegħaf hawn mingħajr ma tinoltra ruħha fuq ir-raġuni ġuridika għal din id-deċiżjoni, għaliex fl-aħħar mill-aħħar ir-rizultat ikun l-istess; Illi b’danakollu, din il-Qorti tħoss li huwa opportun li tagħti l-fehma tagħha, mirfuda bi prinċipji legali, dwar jekk l-eċċezzjoni tal-ġudikat huwiex sollevabbli ex officio jew le. Il-Qorti tikkunsidra li:

- 1. sentenza tal-Qorti mhux lodo t’arbitraġġ. Hija pronunzjament ta’ organu tal-Istat, u mhux sempliciment att privat bejn il-litiganti. Għalhekk mhix biżżejjed ir-rinunzja tal-litiganti biex tithassar sentenza għaliex hemm it-tielet parti – li huwa l-Istat – li wkoll irid jagħti l-kunsens tiegħu. Il-partijiet jistgħu jagħzlu li jirrinunzjaw għall-effetti tas-sentenza, u ma jinfurzawhiex, jew saħansitra jagħmlu ftehim differenti bejniethom, imma ma jistgħux jinjoraw jew iħassru l-awtorita` u l-immutabilita` tagħha. Għalhekk mhux aċċettabbli l-argument li l-ġudikat huwa ta’ ordni pubbliku fis-sens li parti ma tistax tigi assoġġettata għal proċeduri ġudizzjarji multipli, u li b’danakollu hija tista’ tiffinunzja għal dan il-jedd.*
- 2. Ippronunzjata s-sentenza, il-kompetenza tal-Qorti tigi eżawrita; ma tistax, lanqas bil-kunsens tal-partijiet, tbiddel is-sentenza. Hemm biss ir-rimedju ordinarju tal-appell u r-rimedju straordinarju tar-ritrattazzjoni. Jekk jiġi permess li jiġi injorat ġudikat, ikun ifisser li jkun qiegħed jiġi maħluq mezz ġdid ta’ impunjazżjoni li l-qafas legali ma jippermettix.*

3. *Skont l-Art. 811 tal-Kap 12, sentenza li tingħata wara sentenza oħra fuq l-istess partijiet u l-istess mertu hija soġġetta li tiġi mhassra bil-mezz tar-ritrattazzjoni, sakemm l-eċċezzjoni tal-gudikat ma tkunx giet imqanqla u deċiża waqt is-smieġh tat-tieni kawża. It-tieni sentenza għalhekk hija vvizzjata anke jekk l-eċċezzjoni ma tkunx tqanqlat mill-partijiet. Jekk skont il-liġi t-tieni sentenza hija vvizzjata, huwa illoġiku li tobbliga lill-imħallef jippronunzja sempliċiment għax il-partijiet ma qanqlux l-eċċezzjoni tal-gudikat – u jippronunzja sentenza li titqies impunjabbli permezz tar-ritrattazzjoni;*

Illi fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet appena svolti, għal din il-Qorti, huwa ċar li l-konkluzjoni għandha tkun waħda: dik li l-eċċezzjoni tal-gudikat huwa waħda ta' ordni pubbliku, sollevabbli ex officio, u għalhekk mhux rinunzjabbli mill-partijiet.”

11. Kif diga inghad din il-Qorti taqbel ma' din il-konkluzjoni studjata tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili. Pero irid jinghad ukoll li anke fil-kaz odjern hemm gudikat imsemmi fl-atti ta' dawn il-proceduri, u allura din il-Qorti trid bil-fors tiehu in konsiderazzjoni tal-gudikat precedenti.
12. Id-difensuri tar-rikorrent issottomettew, li l-gudikat precedenti ma kienx jikkoncerna proceduri taht l-Artikolu 281 tal-Kodici ta' Procedura Civili, izda dak li huma sejhu “procedura ta' kontromandat”, li ammettew li m'hix kontemplata bil-liġi, izda rikonoxxuta fil-prattika ta' dawn il-Qrati, fejn jintalab il-hrug ta' kontromandat fuq il-formula preskritta fil-Kodici ta' Procedura Civili. Skond l-avukati difensuri tar-rikorrent din il-formula tintuza meta t-talba tkun ta' facile spedizione, u għandha tintuza wkoll wara li talba għar-revoka ta' mandat taht l-Artikolu 281 tiġi milqugħa mill-Qorti. Fil-fatt huma jissottomettu illi f'din il-“procedura ta' kontromandat” ma jsirx smieġh u lanqas hemm dritt ta' appell mid-digriet li jigi mogħti.
13. Fl-opinjoni ta' din il-Qorti, din id-distinzjoni li qiegħdin jippruvaw jagħmlu l-avukati difensuri tar-rikorrent bejn talba għat-thassir ta' mandat eżekuttiv taht l-Artikolu 281 tal-Kodici ta' Procedura Civili, u dak li huma sejhu “il-procedura tal-kontromandat” msejsa fuq il-prassi hija sempliċement sofismu, li legalment ma jreggix. Il-kelma “kontromandat” tfisser li mandat jigi revokat, u allura mhassar u ma jibqgħax fis-sehh. Sabiex mandat jista' jigi revokat, il-procedura trid tkun espressament kontemplata fil-

ligi. Fil-fatt l-Artikolu 281(1) jibda' billi jghid "*(m)ingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-ligi jew xi ligi oħra,*" – li jista' jfisser biss li l-jedd ta' persuna li titlob ir-revoka ta' mandat trid tkun preskritta jew fil-Kodici ta' Procedura Civili (*'din il-ligi'*) jew f'xi ligi oħra – certament ma tistghax tkun msejsa fuq semplicement prassi.

14. Huwa vera li l-Kodici ta' Procedura Civili jippreskrivi wkoll il-formula tal-kontromandat fl-iSkeda B, in forza tal-Artikolu 1007. Pero għal dak li jirrigwarda talbiet għal revoka ta' mandati eżekuttivi, din il-formula tista' faċilment tintuza meta t-talba qed issir mill-kreditur stess, u allura meta certament mhux se tigi kontestata mid-debitur, jew meta issir mid-debitur, u l-kreditur jiddikjara fuq il-formula li m'għandhux oggezzjoni, qabel mal-formula tigi ipprezentata fir-registru. Ma hemm xejn legalment hazin li din il-formula tintuza wkoll meta t-talba issir mid-debitur fejn ikun jaf li l-kreditur ikun ser iqajjem oggezzjoni, għalkemm f'dan il-kaz il-formula tista' tkun restrittiva f'termini ta' spazju fiziku sabiex il-debitur jispjega fid-dettal ir-ragunijiet għaliex qed jitlob ir-revoka tal-mandat.
15. Pero fl-opinjoni ta' din il-Qorti, anke meta d-debitur jagħzel li jitlob ir-revoka tal-mandat fuq il-formula, u ma jkunx ottjena minn qabel il-kunsens tal-kreditur, irid jottepera ruhu mar-rekwiziti tal-Artikolu 281, u għandha tigi segwita l-procedura kontemplata fl-Artikolu 281. Din kienet dejjem l-interpretazzjoni li tat din il-Qorti, kif preseduta, lil dan l-Artikolu 281, anke fejn it-talba quddiemha għar-revoka tal-mandat saret fuq il-formula tal-kontro-mandat.
16. Għar-rigward is-sottomissjoni tar-rikorrent li dak li huwa sejjah "il-procedura tal-kontromandat" hija msejsa biss fuq prassi, il-Qorti tirreferi għal dak li jippreskrivi l-Artikolu 1009 tal-Kodici ta' Procedura Civili, u tieqaf hemm.²
17. Fil-kaz odjern huwa pacifiku bejn il-partijiet u jirrizulta mill-atti, li din il-Qorti, diversament preseduta, diga cahdet talba tar-rikorrent sostanzjalment identika għal dik odjerna b'digriet tal-1 ta' Gunju 2023. Konsegwentement, din il-Qorti hija prekluziva milli tiehu konjizzjoni tar-rikors promotur minhabba l-ostaklu tal-gudikat.

² L-Artikolu 1009 tal-Kodici ta' Procedura Civili jippreskrivi hekk: "*Kull użu jew drawwa kuntrarja jew mhux kompatibbli mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kodici m'għandux ikollhom effett.*"

18. Rigward is-sottomissjoni tar-rikorrent, li fil-proceduri tal-kontro-mandat numru 1152/2023, din il-Qorti diversament preseduta ma segwietx il-procedura kontemplata fl-Artikolu 281, din il-Qorti tirrileva li certament ma hix il-funzjoni ta' din il-Qorti li tindaga dwar il-mod ta' kif din il-Qorti diversament preseduta tkun mexxiet il-proceduri taghha, u dwar il-validita ta' dik l-istess procedura. Din l-indagini tista' talvolta tiffirma l-meritu ta' proceduri gudizzjarji ohra idonei.

Konkluzjoni

19. Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:
- (1) tiddikjara li qed tiddeklina milli tiehu konjizzjoni tar-rikors tar-rikorrent tas-6 ta' Settembru 2023, billi hija prekluzza li taghmel dan minhabba l-ostaklu tal-gudikat.
20. Tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, l-ispejjez ta' dawn il-proceduri ghandhom jigu subiti mir-rikorrent.

Magistrat

Doreen Pickard

Deputat Registratur